

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-25 ta' Frar, 2011

Appell Civili Numru. 1/2005/1

II-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud

v.

Polidano Brothers Limited

II-Qorti: Preliminari

Dan hu appell ad istanza tal-attur minn sentenza moghtija mill-Qorti Civili Prim'Awla fit-13 ta' Gunju 2008 li cahdet it-talbiet tal-attur u kkundannatu jhallas l-ispejjez gudizzjarji kollha hliet dawk relativi għat-tieni eccezzjoni li għandha thallashom is-socjeta` konvenuta.

Kopja Informali ta' Sentenza

Għal intendiment ahjar ta' dan l-appell, il-Qorti qegħdha tirriproduci *in toto* s-sentenza appellata kif jidher hawn taht:

“F'din il-kawża l-kummissarju attur qiegħed ifitdex għad-danni għal-ħsara li jgħid illi ġarrab bi ħtija tas-soċjetà konvenuta.

“L-attur fiċ-ċitazzjoni jgħid illi bejn it-13 u l-14 ta’ Settembru 2003 is-soċjetà konvenuta ħalliet makkinarju goff parkeggjat fejn mhux suppost, qrib id-daħla fejn id-dipartiment ta’ l-attur għandu l-*customer care unit* u l-*cash office*. Fil-15 ta’ Settembru 2003 għamlet ħafna xita li qalbet il-makkinarju ta’ l-attriċi. Dan sadd il-mogħdija ta’ l-ilma li daħal b’qawwa fil-bini tad-dipartiment u għarraq u għamel ħsara lill-apparat u l-attrazzi fil-fond. Il-ħsara għet tiswa tlittax-il elf, ħames mijja u sittax il-lira u tlieta u sebgħin čenteżmu (Lm13,516.73) – daqs wieħed u tletin elf, erba’ mijja u ħamsa u tmenin euro u wieħed u ħamsin čenteżmu (€31,485.51).

“Billi għalxejn sejjaħ lill-konvenuta, b’ittra uffiċjali tat-23 ta’ Ĝunju 2004, biex tagħmel tajjeb għall-ħsara, l-attur fetaħ din il-kawża u qiegħed jitlob illi l-qorti:

“1. tgħid illi s-soċjetà konvenuta għandha tħallas lill-attur tlittax-il elf, ħames mijja u sittax il-lira u tlieta u sebgħin čenteżmu (Lm13,516.73) bħala danni;

“2. tillikwida f’dik is-somma d-danni li għandha tħallas il-konvenuta; u

“3. tikkundanna lill-konvenuta tħallas id-danni hekk likwidati, flimkien ma’ l-ispejjeż, fosthom dawk ta’ l-ittra uffiċjali tat-23 ta’ Ĝunju 2004, u l-imgħax.

“Is-soċjetà konvenuta ressqt dawn l-eċċezzjonijiet:

“1. iċ-ċitazzjoni saret ħażin u ma tiswiex għax l-ewwel u t-tieni talbiet huma kontradittorji;

“2. it-talbiet magħmula fiċ-ċitazzjoni ma jistgħux jintlaqgħu għax ma hemmx talba għal dikjarazzjoni illi l-konvenuta hija responsabbli għad-danni illi l-attur igħid illi ġarrab;

“3. L-inċident ma seħħix bi ħtija tas-soċjetà konvenuta; u

“4. l-inċident seħħi minħabba forza maġġuri li ma tweġibx għaliex is-soċjetà konvenuta.

“L-ewwel żewġ eċċeazzjonijiet huma ta’ natura preliminari, u għalhekk inqisu dawk l-eċċeazzjonijiet qabel ma nidħlu fil-meritu tal-kawża.

“L-ewwel żewġ talbiet, aktar milli kontradittorji, huma ripetittivi, għax l-ewwel talba trid illi l-qorti tgħid illi l-konvenuta għandha tagħti tlittax-il elf, ħames mijja u sittax il-lira u tlieta u sebgħin ċenteżmu (Lm13,516.73) bħala danni waqt illi t-tieni talba trid illi l-qorti tillikwida fl-istess somma d-danni li għandha tagħmel tajjeb għalihom il-konvenuta, li hija l-istess ħaġa.

“Madankollu, dak li qiegħed jitlob l-attur huwa ċar u ma huwiex il-każ illi l-qorti tgħid illi ċ-ċitazzjoni ma tiswiex, iżda billi saret talba żejda l-ispejjeż żejda għandu f'kull każ iħallashom l-attur.

“It-tieni eċċeazzjoni tgħid illi t-talbiet ta’ l-attur ma jistgħux jintlaqgħu għax ma hemmx talba għal dikjarazzjoni illi l-konvenuta hija responsabbli għad-danni illi l-attur igħid illi ġarrab.

“Ma humiex meħtieġa kliem jew formuli sagreementali fit-tfassil tat-talbiet, sakemm il-kawżali u t-talbiet huma ċari. Meta l-attur qiegħed jitlob illi l-qorti tgħid illi l-konvenuta għandha tħallas id-danni qiegħed effettivament jitlob ukoll illi l-qorti tgħid illi l-konvenuta għandha twieġeb, jew “hija responsabbli”, għad-danni.

“It-tieni eċċeazzjoni hija fiergħha u hija miċħuda, bl-ispejjeż kontra l-konvenuta.

“Ngħaddu issa biex inqisu l-meritu.

“Il-fatti señħew hekk:

“Is-soċjetà konvenuta kienet il-kuntrattur imqabbad biex jagħmel xogħliljet biex iħaffer trinek biex jitqiegħdu kanen ta’ l-ilma fi triq quddiem l-uffiċċi tal-konvenut. Għal dan ix-xogħol kien meħtieg makkinarju x’aktarx tqil; dan inġieb fuq il-post fit-13 ta’ Settembru 2003 u kellu jibqa’ għal aktar minn jum wieħed; għalhekk matul il-lejl kien jitħalla parkeġġjat fit-triq.

“Gara li fil-lejl bejn l-14 u l-15 ta’ Settembru għamlet ħafna xita: il-volum ta’ ilma li niżel kien straordinarju, ta’ darba kull mitt sena¹. L-ilma ġarr kull ma kien hemm fit-triq, fosthom xi karroffi u wkoll gaffa tal-konvenuta, li tkaxkret għal xi tliet metri għalkemm tiżen disa’ tunnellati². Kif ġiet il-gaffa meta tkaxkret fixkel il-wied ta’ l-ilma li beda jinġema’, daħħal fl-uffiċċi ta’ l-attur u għamel ħafna ħsara.

“Il-qorti, wara li qieset ix-xieħda, hija tal-fehma illi ma kien hemm ebda nuqqas jew ħtija tas-soċjetà konvenuta li setgħu wasslu għall-ħsara, li señħet biss minħabba fil-qilla ta’ l-elementi u forza maġġuri. Ma ntweriex illi l-makkinarju tal-konvenuta tqiegħed fil-post bla għaqal, jew tħallha hemm aktar milli meħtieg; fil-fatt, l-attur stess ilmenta aktar dwar l-inkonvenjent li l-makkinarju mħolli wara l-bieb ta’ l-uffiċċi ħoloq għall-impiegati tiegħu u għall-pubbliku milli dwar biżżé ta’ xi perikolu³. Barra minn hekk, l-ilma tax-xita kaxkar mhux biss il-makkinarju tal-konvenuta iż-żda wkoll il-karroffi ta’ terzi, u ma jidhirx li kien biss il-makkinarju tal-konvenuta li fixkel il-mogħdija ta’ l-ilma.

“Il-qorti għalhekk hija tal-fehma illi l-ħsara señħet minħabba forza maġġuri li għaliha ma tweġibx is-soċjetà konvenuta, u għandu jbatis l-attur⁴.

¹ Ara x-xieħda ta’ Mark Vella Gera fis-seduta ta’ l-4 ta’ Marzu 2008, *fol. 105 et seq.*

² Ara x-xieħda ta’ Charles Polidano fis-seduta ta’ l-4 ta’ Marzu 2008, *fol. 110.*

³ Ara x-xieħda ta’ Oliver Vassallo mogħtija b’*affidavit* maħluf fis-7 ta’ Jannar 2008, *fol. 74.*

⁴ Art. 1029, Kod. Ċiv.

“Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta’ l-kawża billi tিচħad it-talbiet ta’ l-attur u tikkundannah iħallas l-ispejjeż ġudizzjarji kollha ħlief dawk relativi għat-tieni eċċeazzjoni, li għandha thallashom is-soċjetà konvenuta.”

Appell tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud

L-attur hassu aggravat bis-sentenza surriferita tal-Qorti tal-ewwel grad u interpona appell minnha b'rrikors prezentat fl-1 ta' Lulju 2008.

Fil-qosor, l-aggravji tal-appellant fiz-zewg sentenzi huma s-segwenti:

1. L-ewwel Qorti ma kkunsidratx illi n-ness principali biex seħħet il-hsara kien illi l-gaffa tkaxkret tliet metri fi triq dejqa u ostakolat il-perkors tal-ilma.
2. L-ewwel Qorti injorat xhieda mressqa mill-attur li qalu lill- kuntrattur biex inehhi l-makkinarju minn hemm u li kienu ser jieħdu passi kontrih.
3. L-ewwel Qorti injorat il-klawsola tal-Memorandum ghall-Permessi TP4 ta’ l-ADT li “makkinarju u ekwipaggament zejjed, jew li mhux qed jintuza għandu jigi mneħħi minn fuq il-post tax-xogħol”.
4. Illi l-agir tas-socjeta` konvenuta kien dak li fil-fatt ikkaguna l-hsara ghax kieku l-gaffa ma thallietx fit-triq in-vjalazzjoni tal-obbligi tagħha l-hsara ma kienitx tirrikorri.

Għalhekk l-appellant talab ir-riforma tas-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti billi filwaqt li tikkonferma f'dik il-parti fejn cahdet it-tieni ecceazzjoni tas-socjeta` konvenuta, tirrevokaha fil-kumplament tagħha u tichad l-eccezzjonijiet l-ohra tas-socjeta` konvenuta u tilqa' t-talbiet attrici fil-konfront tas-socjeta` appellata. Bi-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` konvenuta appellata.

Risposta tas-socjeta` konvenuta appellata

Kopja Informali ta' Sentenza

Is-socjeta` konvenuta appellata pprezentat ir-risposta tagħha fejn wiegħet li s-sentenza appellata hija gusta u timmerita li tigi kkonfermata. Qalet li l-attur mhux qed jaqbel ma' l-apprezzament tal-provi magħmul mill-ewwel Qorti izda kif inhu risaput din il-Qorti m'ghandhiex tiddisturba dan l-apprezzament hlief għal ragunijiet gravi u impellenti. L-aggravji relattivi tal-appellant imbagħad gew kollha kontestati u għar-ragunijiet minnha premessi, is-socjeta` konvenuta talbet li din il-Qorti jogħgobha tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata bl-ispejjez taz-żewġ istanzi kontra l-appellant.

Fatti

F'din il-kawza l-attur qiegħed ifittex għad danni minhabba īnsara li jgħid illi ġarrab bi ħtija tas-soċjeta` konvenuta meta dahal ilma fl-ufficċji tad-Dipartiment. Is-socjeta` konvenuta min naħha tagħha eccep iż-żgħix li l-incident sehh minhabba forza magguri.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

Illi l-ewwel Qorti laqghet l-eccezzjoni tas-soċjeta` konvenuta li l-incident sehh minhabba forza magguri. Hi ikkonkludiet hekk:

“Il-Qorti, wara li qieset ix-xhieda, hija tal-fehma illi ma kien hemm ebda nuqqas jew ħtija tas-soċjeta` konvenuta li setgħu wasslu għall-ħsara, li seħħet biss minħabba fil-qilla tal-elementi u forza magħġuri. Ma ntweriex illi l-makkinarju tal-konvenuta tqiegħed fil-post bla għaqal, jew tħallha hemm aktar milli meħtieg; fil-fatt, l-attur stess ilmenta aktar dwar l-inkonvenjent li l-makkinarju mħolli wara l-bieb tal-ufficċji ħoloq għall-impjegati tiegħu u għall-pubbliku milli dwar biżże' ta' xi perikolu. Barra minn hekk, l-ilma taxxita kaxkar mhux biss il-makkinarju tal-konvenuta iżda wkoll il-karozzi ta' terzi, u ma jidhirx li kien biss il-makkinarju tal-konvenuta li fixkel il-mogħidja ta' l-ilma”.

Essenzjalment, fl-appell tieghu, l-appellant qed isostni li ħsara ma gratx minhabba forza magguri izda tort tas-soċjeta` konvenuta u jagħti diversi ragunijiet kif spjegat fl-aggravji tieghu.

Illi l-principji gwida f'kazijiet ta' forza magguri jew kaz fortwitu huma s-segwenti:

- Skont il-Ligi, l-Artikolu 1029 tal-Kap. 16, kull hsara li tigri b'accident jew b'forza magguri, ibatiha, fin-nuqqas ta' disposizzjoni expressa tal-ligi li tghid il-kuntrarju, dak illi fuq il-persuna jew il-beni tieghu tigri l-hsara.

- F'kazijiet bhal dawn min jallega li dak li gara kien dovut minhabba forza magguri, jew *casus* għandu l-obbligu li jippruvah u dan sal-grad ta' probabilita`.

- Skont il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna l-“forza magguri” hija dik il-forza li ghaliha huwa impossibbli li wieħed jirrezisti, mentri l-“kaz fortuwit” huwa dak meta avveniment ma setax ikun prevedut minn persuna ta’ ordinarja diligenza.

- Il-kuncett tal-kaz fortuwit jew forza magguri ma jsehhx meta ghall-hsara jkun ikkontribwixxa l-fatt, posittiv jew negattiv, tal-bniedem.

- Skont il-principju tad-dritt, biex ikun hemm il-kaz fortuwit mhux bizzejjed li jkun hemm avveniment insolitu, sproporzjonat, u li jkun prodott mill-forzi tan-natura, imma jehtieg li jkun inevitabli, b'mod li ma jistax jigi evitat bid-diligenza ordinaria tal-*bonus pater familias*.

- Il-*casus* jissusisti meta event ma jkunx prevedibbili u rezistibbili. Din il-prevedibilita` trid tkun ta' probabilitajiet ragjonevoli u mhux ta' possibilitajiet remotissimi u inverosimili⁵.

---

⁵ (Ara fost oħrajn: Vol. XXIV p.I.p.172; Vol. XLVIII p.I. p.258;**Caterina Bezzina -vs- Giorgio Grech et**, Prim' Awla, Qorti Civili, 7 ta' Gunju, 1938;**Carmelo Micallef vs Brigd. J.Belle Mc.Cance noe**. 7 ta' Frar 1953 P.A; **P.Vassallo et vs C.Pace** App. 5 ta' Marzu 1986; **C.Wismayer noe et vs Chev.A.Falzon 29 ta' April 1996**; **C.Micallef vs Direttur tax-Xogħolijiet** App. 28 ta' Frar 2001; App Inf. **A.Delia vs Seg.Permanenti et 19/5/2004/ u Volum XXXVII.ii.637 u XVIII.ii.164).**

Aggravji

Nigu issa ghall-aggravji tal-appellant.

Dwar l-agir tas-socjeta` konvenuta l-ewwel Qorti ddecidiet li:

- (i) Ma jirrizultax li l-gaffa tpoggiet fil-post bla ghaqal;
- (ii) Il-gaffa ma thallietx hemm aktar milli mehtieg;
- (iii) L-ilmenti tal-attur mas-socjeta` konvenuta ma kienux dwar perikolu.

Fl-ewwel aggravju l-appellant isostni li l-ewwel Qorti ma kkunsidratx illi n-ness principali biex sehhet il-hsara kien illi l-gaffa tkaxkret tliet metri fi triq dejqa u ostakolat il-perkors tal-ilma.

Illi minn qari akkurat tas-sentenza tal-ewwel Qorti jirrizulta li l-Qorti fil-fatt ikkunsidrat din il-kwistjoni tan-ness bejn l-kawza u effett mad-danni sofferti u waslet ghall-konkluzjoni li d-danni ma gewx kawzati minhabba l-ezistenza u l-posizzjoni tal-gaffa, imma “biss minhabba l-qilla tal-elementi u forza magguri”.

L-ewwel Qorti ddecidiet li l-gaffa ma tpoggietx fil-post bla ghaqal. Da parti tieghu l-attur isostni li l-gaffa thalliet f'nofs it-triq, quddiem id-Dipartiment u meta ghamlet il-maltempata, ix-xita qawwija garret u qalbet dan il-makkinarju li spicca jimblokka l-perkors ta' ilma fi triq dejqa li gie ddevyat b'forza kbira fil-bini tad-Dipartiment u ghamel hsara kbira.

Il-perit Joseph Cachia, inkarigat mix-xoghol mis-socjeta` konvenuta, xehed li huma ma hallewx il-makkinarju quddiem il-bieb tad-Dipartiment imma fil-vicinanzi, fit-triq vicin id-Dipartiment. Huma hallew il-gaffa ggakkjata u ghalhekk kienet mghollija mit-triq b'mod li ma kienx hemm ostakolu biex l-ilma jghaddi⁶. Charles Polidano, *foreman*

---

⁶ Fol 116.

mas-socjeta` attrici, ikkonferma li meta kienu jispiccaw mix-xoghol kienu jipparkjaw il-makkinarju taht hajt ftit 'il fuq mid-Dipartiment u mhux mal-hajt tieghu. Huma kienu dawru l-gaffa bil-barriers rabtu l-kompressur u ggakkjaw l-JCB⁷.

L-ewwel Qorti qablet mas-socjeta` konvenuta li l-gaffa ma kienitx tithalla quddiem id-Dipartiment izda ftit aktar 'il fuq fit-triq, minn fejn pero` tkaxkret minhabba l-maltempata. Fil-fehma ta' din il-Qorti l-gaffa kienet tigi pparkjata fil-posizzjoni 'X' indikata fir-ritratt a fol. 83, wara li jispiccaw mix-xoghol u mhux quddiem id-Dipartiment u ghalhekk minn dan il-lat ma kienx hemm nuqqas ta' ghaqal da parti tas-socjeta` konvenuta.

Fit-tieni aggravju l-appellant jissottometti li l-ewwel Qorti wkoll injorat xhieda mressqa mill-attur li qalu lill-kuntrattur biex inehhi l-makkinarju minn hemm u li kienu ser jiehdu passi kontrih.

George Catania, għad-Dipartiment tal-VAT, xehed li hu kien ordna lill-Anthonny Bray, (illum mejjet) biex ikellem il-kuntrattur jew lill-haddiema tieghu biex ifittxu jagħmlu x-xogħol li kien hemm bzonn quddiem l-ufficcju tal-VAT ghax kien qegħdin joholqu inkonvenjent kbir ghall-pubbliku li jmur d-Dipartiment. Jghid li huma insistew ukoll biex il-kuntrattur ilesti x-xogħol billi kien qiegħed joqrob il-15 ta' Settembru meta hafna nies imorru biex ihallsu l-VAT fid-Dipartiment. Spicca biex qal li kien anke għamel rapport l-ghassa sabiex is-socjeta` konvenuta ma thallieq il-makkinarju hemmhekk, izda għalxejn⁸.

Il-perit Cachia xehed li huwa ma kien ircieva l-ebda ilment mid-Dipartiment fuq ix-xogħol li kien qed isir. Dan gie kkonfermat ukoll mill-foreman Charles Polidano⁹ li qal li s-Sur Catania kien qallu biss biex iharsilhom għan-nies biex ikunu jistgħu jaqsmu u fil-fatt hu għamlilhom il-pjanci bil-barriers u bil-warning tape biex in-nies ikunu jistgħu jaqsmu minn fuq it-trinka¹⁰.

---

⁷ Fol 109.

⁸ Fol 75.

⁹ Fol 109.

¹⁰ Fol 112.

Fil-fehma ta' din il-Qorti l-ilmenti li kienu jsiru mid-Dipartiment lill-kuntrattur jew il-haddiema ma kienux minhabba xi perikolu li seta' kien hemm xi maltempata imminenti imma izjed minhabba l-inkonvenjent li kienu qed joholqu lill-pubbliku li jmur id-Dipartiment, partikolarment f'dak iz-zmien ta' Settembru meta jsir il-hlas tal-VAT. Ghalhekk ma jistax jinghad li s-socjeta` konvenuta kienet inghatat xi preavviz li kien hemm perikolu imminenti ta' xi maltempata. Dan l-aggravju ghalhekk qed jigi michud.

Fit-tielet aggravju l-appellant jilmenta wkoll li l-ewwel Qorti injorat il-klawsola tal-Memorandum ghall-Permessi TP4 ta' I-ADT li "makkinarju u ekwipaggament zejjed, jew li mhux qed jintuza għandu jigi mneħhi minn fuq il-post tax-xogħol".

L-appellant fil-kaz odjern isostni li x-xogħol kien tlesta u s-socjeta` konvenuta ma kellha ebda gustifikazzjoni biex thalli l-gaffa fejn hallietha *over the weekend*. George Catania ghall-attur jghid li fil-*weekend* tat-12 ta' Settembru 2003 il-haddiema kienu lestew it-trinka imma hallew il-gaffa quddiem id-Dipartiment.¹¹

Skont il-Perit J. Cachia l-permessi li kellhom kienu jinkludu l-kundizzjoni *standard* li ma jħallux makkinarju zejjed u li għandu jitnehha minn fuq il-post tax-xogħol. Hu spjega li lilu ma kienx jaqbillu jħalli l-makkinarju hemm ghax ikollu bżonn fuq lant iehor.¹²

Fil-fehma tal-Qorti fil-kaz in ezami s-socjeta` konvenuta kienet ghaddejja bix-xogħol u kienet ghada kemm lestiet trinka għalhekk halliet il-gaffa pparkjat mal-hajt *over the weekend*. Għalhekk mhiex kwistjoni li s-socjeta` konvenuta halliet l-makkinarju aktar milli mehtieg billi hi kienet ghada kemm spiccat ix-xogħol.

Qilla tal-elementi u forza magguri

---

¹¹ Fol 76.

¹² Fol 115.

Fl-ahhar aggravju I-appellant jikkontendi li I-agir tas-socjeta` konvenuta kien dak li fil-fatt ikkaguna I-hsara ghax kieku I-gaffa ma thallietx fit-triq in vjolazzjoni tal-obbligi tagħha I-hsara ma kienitx tirrikorri. Ifisser li skont I-appellant I-hsara grat tort tas-socjeta` konvenuta u mhux minhabba forza magguri.

Illi I-ewwel Qorti ddecidiet li I-incident in ezami gara minhabba I-qilla tal-elementi u forza magguri, u li dakinhar mhux biss il-gaffa ggarret mill-ilma imma anke karozzi ohra. Inoltre mhux il-gaffa biss kienet qed timblokka I-influss tal-ilma imma kien hemm anke karozza ohra.

L-argument tal-appellant jibqa' wiehed u cioe` li s-socjeta` konvenuta kienet negligenti billi halliet il-makkinarju fi Triq il-Wied (ismu mieghu) minkejja diversi tentattivi mid-Dipartiment biex hi ma thallix il-makkinarju fit-triq in kwistjoni, meta x-xogħol kien tlesta, u meta setghet tissoponi li f'dak ix-xahar maltempati simili kienu prevedibbli.

Jirrizulta` pero` li, skont Mark Vella Gera, dakinhar tal-maltempata, tant kien hemm xita li tkaxkru diversi karozzi u saret hsara ma' Malta kollha. Mistoqsi jekk ix-xita setghetx tissejjah 'straordinarja' hu wiegeb li kellha tigi kkunsidrata bhala 'straordinarja' tant li ddeskriva r-return tieghu bhala li huwa xi *one hundred years* bejn wiehed u iehor¹³. Inoltre skont id-dokument esebit a fol 34 il-maltempata kienet laqtet Malta kollha u "*Birkirkara and Qormi were the worst affected and various cars were swept away*". Dakinhar id-Dipartiment tac-Civil Protection ircieva 1000 calls għal ghajnuna, *transport was paralysed and damage ran into millions of pounds*.

F'dan I-incident, avolja I-gaffa kienet iggakkjata u kienet tqila 9 tunnellati xorta wahda tkaxkret mill-ilma xi tliet metri u spiccat mgharrqa u maqluba quddiem id-Dipartiment timblokka I-influss ta' ilma. Magħha spiccat karozza ohra, li kif jidher mir-ritratti a fol. 39 sa 56, kienet ukoll qed

---

¹³ Fol 106.

Kopja Informali ta' Sentenza

izomm il-influss tal-ilma meta spiccat wkoll quddiem id-Dipartiment.

Fil-fehma ta' din il-Qorti l-hsara lamentata mill-appellant giet ikkawzata, kif qalet ukoll l-ewwel Qorti, mill-forza tal-ilma li nizlet dakinhar u s-socjeta` konvenuta ma tahtix billi danni sofferti gew ikkawzati minn forza magguri u ma kienx mistenni li s-socjeta` konvenuta tiehu mizuri preventivi kontra dak li ma setax normalment jigi pprevedut. Hi ma kienitx tenuta tipprevjeni kontra kalamitajiet ta' dik ix-xorta.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. L-ispejjez tal-ewwel istanza jibqghu kif deciz minn l-ewwel Qorti. L-ispejjez ta' dan l-appell ghall-appellant.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----